

Jaarverslag Stichting Voedselbank Almelo 2016

De organisatie

Het aantal vrijwilligers schommelt het gehele jaar rond de 60. Niemand krijgt enige vergoeding voor zijn of haar werkzaamheden. Er is een bestuur, er zijn een vijftal coördinatoren, die de vrijwilligersgroepen van chauffeurs, intakers, schoonmakers, moestuinmedewerkers en inpakkers aansturen.

Het bestuur bestond per 31 december 2016 uit een voorzitter: Henk Zielhuis, een secretaris: Cathy Hemmer, tevens verantwoordelijk voor vrijwilligerszaken, een penningmeester: Johan van Loon, tevens penningmeester van de Stichting Aquaponics Almelo en twee leden: René Klein Baltink, bestuurlijk verantwoordelijk voor ICT, digitale externe uitingen en het voorraadbeheer en Dik van de Vis, bestuurlijk verantwoordelijk voor de moestuin en de voedselveiligheid.

Het bestuur kwam zes keer in vergadering bijeen.

Het bestuur vergaderde ook drie keer met de coördinatoren. De coördinerende functies beslaan de werkvelden intake (Ina Smit), pakketuitgifte (Ingrid Herman), logistiek (Martin ten Hooven), voedselveiligheid en voorraadbeheer (vacature) evenals het werkveld moestuin (Kees van Vooren).

Door het jaar heen zijn er altijd wel mutaties in het vrijwilligersbestand, maar in het algemeen zijn er meer verzoeken om vrijwilligerswerk bij de Voedselbank Almelo (VBA) te mogen doen dan dat er concrete plaatsingsmogelijkheden zijn.

De VBA kent een comité van aanbeveling. Dit comité is in het verslagjaar niet bijeen geweest. In voorkomende gevallen wordt er contact opgenomen met de individuele leden van het comité.

De VBA is per 1 juli 2013 aangesloten bij de Vereniging Voedselbanken Nederland (hierna VBN). Deze vereniging werd per die datum opgericht en kent inmiddels 167 leden/aangesloten voedselbanken.

De Algemene Leden Vergadering (ALV) wordt minstens drie keer per jaar gehouden. De voorzitter van VBA neemt daaraan deel, de agenda

voor de vergaderingen van de ALV wordt voorbesproken door de voedselbanken die regionaal samenwerken binnen het district Salland Twente. De voorzitter van VBA was in 2015 voorzitter van het regionaal overleg district Salland Twente.

De klantenkring

De criteria om in aanmerking te komen voor een voedselpakket zijn bij alle voedselbanken identiek. De intakegroep hanteert dan ook de landelijk vastgestelde criteria bij de beoordeling van de financiële positie van potentiële klanten. Per 1 januari ondergingen de criteria enige verruiming, waarop in het eind van het verslagjaar al geanticipeerd werd.

Iedere eerste en derde vrijdag van de maand werd er een inloopspreekuur in de voormalige pastorie gehouden. Tijdens dat spreekuur werden intakegesprekken gevoerd met potentiële klanten. Maar ook diegenen die al klant wáren bij de VBA verschijnen minimaal 1 x per half jaar op een speciaal spreekuur, dat 1 x per maand wordt gehouden. Op dat moment wordt hun actuele financiële positie aan een korte beschouwing onderworpen. Op basis daarvan wordt besloten of de verstrekking van het pakket beëindigd dan wel gecontinueerd wordt.

Landelijke regel is dat een klant maximaal 3 jaar aanspraak kan maken op een voedselpakket. Het gaat immers om noodhulp en noodhulp kan niet tot in lengte van jaren voortgezet worden. Om klanten meer bewust te maken van dit onderdeel van de hulpverlening worden zij na 2 jaar, tijdens het herintake gesprek, gewezen op dit aspect en informeren wij naar de perspectieven op verbeteringen in de financiële situatie. Een zelfde informatieve vraag wordt gesteld na 2,5 jaar, zodat de klant er op voorbereid is dat de situatie zich mogelijk zal gaan wijzigen. Wanneer het zich laat aanzien dat een klant kort na het verstrijken van de periode van 3 jaar toch uit de financiële problemen lijkt te komen wordt de verstrekking tot dat moment voortgezet.

Aan het eind van het verslagjaar werden er wekelijks 182 pakketten uitgegeven, als volgt verdeeld over de onderscheiden categorieën:

Één persoonshuishoudens:	63
Twee persoonshuishoudens:	29
Drie persoonshuishoudens :	32
Vier persoonshuishoudens:	27
Vijf persoonshuishoudens:	17
Zes of meer persoonshuishoudens:	14

Dit aantal betekent een afname van 15% ten opzichte van het aantal pakketten dat op 31 december 2015 werd uitgereikt. Het aantal personen dat eind december gebruik maakte van het voedselpakket bedroeg 502, waarvan 214 kinderen beneden de 18 jaar.

Verwerven voedselproducten

Er wordt veel werk verzet om iedere week een pakket te kunnen uitleveren dat er qua inhoud behoorlijk uitziet. Dat werk laat zich niet onder één noemer vatten. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het leggen en onderhouden van contacten met voedselproducenten en retailers, om goede relaties met voedselbanken in de buurt, om het ophalen van de lokaal ingezamelde producten (bij producenten, particulieren, supermarkten, scholen, bedrijven, kerken) en om het ophalen van regionaal en landelijk ingezamelde producten bij het Distributiecentrum in Deventer.

Maar bovenal gaat het ook om het hebben van 'een goede naam'. Als je een goede naam hebt en laat zien dat je de voedselveiligheid hoog in het vaandel hebt staan, zijn bedrijven eerder geneigd om jou hun producten te doneren.

Iedere morgen wordt het 'overtollige' brood van de vorige dag opgehaald bij diverse bakkers (:Lubbers, Meinders, Vos, de Gildebakker, Koopman en Van Otten) en bij een aantal supermarkten in Almelo.

Iedere week ontvangen we diverse producten van de 4 Albert Heijn-filialen en de 4 Plusmarkten in Almelo en van de Plusmarkt in Tubbergen. Eind november kwamen daar 6 filialen van de ALDI (in Almelo, Wierden en Enter) bij. Daardoor werd het aanbod van groente en fruit significant groter.

Niet alleen de hoeveelheid maar ook de verscheidenheid aan producten in de pakketten is tot onze vreugde zichtbaar toegenomen. Iedere woensdag kunnen we forse hoeveelheden (denk aan zuivel, vleeswaren en groenten in pot of blik, boter en ontbijtproducten) ophalen bij het Regionaal Distributiecentrum in Deventer.

Daarnaast zijn er door het hele jaar heen incidentele bijdragen van lokale leveranciers, zoals vooral die van Bolletje, maar ook van particulieren. En rond de kerst en oud & nieuw hebben we ook in 2016 misschien wel een paar honderd kerstpakketten van bedrijven en particulieren ontvangen. Maar de kroon werd in 2016 toch wel gespannen door de inzamelactie van RTV Oost die, gecombineerd met de inzamelactie bij een groot aantal basisscholen, voor de VBA een niet te tellen hoeveelheid voedselproducten heeft opgeleverd. Wat wel viel te tellen

was de opbrengst van de verkoop van virtuele voedselpakketten door RTV Oost. Hierdoor kon de VBA voor een kleine € 7100,-- aan voedselproducten inkopen bij de Jumbo.

De scholen willen we in de opsomming van trouwe inzamelaars nog even extra in het zonnetje zetten, want bijna alle basisscholen in Almelo houden 1 x per jaar een inzamelactie voor de VBA. Ook laten de scholen voor voortgezet onderwijs zich niet onbetuigd door het verzamelen van geld of goederen via sponsoracties.

Niet alleen voedselproducten

Ook in 2016 mochten de kinderen van de klanten van de VBA weer rekenen op een verjaardagscadeau en -traktatie waarvan de kosten volledig gefinancierd werden door een stichting die onbekend wil blijven. Het Sinterklaasfeest werd ook in 2016 weer een feest door de cadeaus die we konden kopen dankzij de financiële support van het Roggekamp Peitchfonds en de lekkernijen die we kregen van particulieren en leveranciers. Lokale initiatieven om de kleinste kinderen een extra gezellig feest te bezorgen werden van harte ondersteund.

Om de VBA te kunnen laten 'draaien' is er geld nodig. Ondanks dat alle producten gratis ter beschikking worden gesteld en ondanks de kostenloze inzet van iedereen die bij de VBA betrokken is, bedragen de gemiddelde kosten per uitgegeven krat ongeveer € 4,--. Bij elkaar belooft dat dan op jaarbasis een bedrag van rond de 40.000 euro. De naam van de VBA is in Almelo en omgeving intussen in zoverre gevestigd dat een groot aantal particulieren, bedrijven en instellingen, maar ook scholen, geldelijke donaties op onze rekening storten. Gelukkig maar, want zonder die donaties zou er geen voedselbank en zou er ook geen moestuin voor de klanten van de voedselbank zijn.

Financiën

Een financieel verslag over 2016 is separaat op de website van de VBA geplaatst. Financieel deskundigen zullen na lezing ervan beamen dat de houdbaarheidsdatum van de Voedselbank Almelo in zicht komt als de inkomsten zich zo blijven ontwikkelen als in de afgelopen tijd. Waakzaamheid is geboden om te voorkomen dat de Voedselbank Almelo op enig moment haar deuren moet sluiten: niet omdat er geen armoede meer zou zijn maar omdat er domweg geen geld meer is om de pakketten te verstrekken.

Moestuin

Voedselveiligheid

In het verslagjaar heeft er één controle in het kader van de handhaving van de voedselveiligheid plaats gevonden. Op slechts één mineur puntje na werd alles in orde bevonden en kon het certificaat 'voedselveilig' weer in ontvangst worden genomen.

De verantwoordelijkheden m.b.t. de voedselveiligheid en de handhaving van de eisen en regels waren in 2016 als volgt verdeeld:

- dagelijks verantwoordelijk intern: Martin ten Hooven (interim)
- dagelijkse verantwoordelijk extern: Martin ten Hooven
- bestuurlijk verantwoordelijk: Dik van de Vis

Gebouwen en tractie

De VBA is sinds augustus 2012 gevestigd in de voormalige Egbertuskerk te Almelo.

Het kerkgebouw alsmede de voormalige pastorie zijn om niet beschikbaar gesteld door de woningcorporatie St. Joseph. In de voormalige kerkruimte vindt de ontvangst, opslag en uitgifte van goederen plaats, in de pastorie zijn de vergader- en kantooruimten.

De VBA beschikt over twee transportwagens.

Eén ervan is speciaal geschikt voor het vervoer van gekoelde en diepgevroren levensmiddelen. In 2015 werd gestart met de werving van gelden voor de vervanging van de bus waarmee niet gekoelde producten worden opgehaald. Serviceclub Innerwheel Almelo had zich opgeworpen als belangrijkste sponsor van deze bus. Na de zomer van 2016 kon de 'nieuwe' transport bus in gebruik worden genomen dankzij een donatie van € 5.000,--.

Ontwikkelingen staan niet stil

De aanvoer van verse en lang houdbare voedselproducten nam in 2016 gestaag toe. Omdat wij een voedselbank en geen spaarbank zijn is er na de zomer gestart met een extra uitgifte voor de gezinnen en grote gezinnen op woensdagmiddag. Producten die kort voor de houdbaarheidsdatum zitten en die welke in grote verpakkingen zitten worden dan bij voorkeur uitgegeven.

In 2016 ontvingen de voedselbanken met name erg veel fruit dat de Staat der Nederlanden door middel van een interventieregeling had opkocht omdat de groente- en fruitexport naar Rusland halverwege 2015 geheel wegviel.

Kregen wij pakweg 5 jaar geleden weinig tot zeer weinig gekoelde en diepgevroren voedselproducten, vandaag de dag is dat flink toegenomen door donaties van een aantal lokale supermarkten. Wat wij niet wisten, maar nu wel, is dat versproducten die op de THT-datum niet verkocht zijn door een supermarkt gewoon vernietigd worden.....!!!! Met een aantal supermarkten (behorend tot de Plusmarktketen, Albert Heijn en ALDI) is nu de afspraak gemaakt dat alle versproducten die niet verkocht zijn op THT-datum diezelfde dag nog worden ingevroren en in de loop van de week door ons worden opgehaald. Dit stelt andere eisen aan de opslagcapaciteit en -kwaliteit binnen de voedselbank. Maar dit betekent op zijn beurt weer investeringen in andere faciliteiten..... En dat geld ligt nog steeds niet voor het oprapen.

Dat bracht het bestuurslid Cathy Hemmer en haar echtgenoot Roland Hemmer er toe zich in te schrijven voor een rally naar de Noordkaap die door particulieren en bedrijven gesponsord wordt. De teller van de sponsoring stond aan het eind van het verslagjaar in de buurt van de € 10.000,--. Van de opbrengst zal in 2017 een sterk vergrote vriescapaciteit worden aangeschaft. Die vriezer moet zo groot zijn dat te zijner tijd ook al dié producten kunnen worden bewaard die nu nog door een aantal supermarkten zoals de Jumbo, de Coop, de Nettorama worden vernietigd. Een simpelere bijdrage aan het verbeteren van de duurzaamheid kunnen wij niet bedenken.....

De Moestuin

In 2016 is met man (én vrouw) en macht gewerkt aan een hogere standaard van de gekweekte groenten. Inmiddels kunnen zij de vergelijking met groenten die in de winkels ligt glansrijk doorstaan. Als een bevestiging hiervan mag genoemd worden de afname van groenten en peulvruchten door het Theaterhotel te Almelo. Soms is er namelijk zó veel aanbod dat wij bij de uitlevering aan onze klanten aan het plafond zitten. Gelukkig is er dan het Theaterhotel dat bereid is die groenten en peulvruchten van ons te kopen tegen marktconforme prijzen. De opbrengst van die verkoop bedroeg in 2016 ruim € 900,--. De groenten en peulvruchten die in de moestuin gekweekt zijn vertegenwoordigden een winkelwaarde van € 22.500,--.

Voor een uitgebreid verslag verwijzen wij u naar het jaarverslag 2016 van de Moestuin, dat eveneens op de website van de VBA te vinden is.

Verschillende activiteiten

In maart kon er in de voedselbank voor de tweede keer een rommelmarkt worden georganiseerd dankzij de nationale manifestatie NL Doet. Van de opbrengst van rond de € 1000,-- konden weer voedselproducten worden gekocht.

Waar mogelijk werd medewerking verleend aan allerlei activiteiten voor - kinderen van - klanten van de VBA maar ook aan het bijwonen van filmvoorstellingen en voetbalwedstrijden. De kaartjes die aan klanten uitgereikt werden door Heracles Almelo vonden gretig aftrek.

Externe contacten

De VBA onderhoudt regelmatig contacten met de volgende instellingen en organisaties:

- Voedselbanken Nederland
- Het regionaal overleg van de voedselbanken die behoren tot het Distributiecentrum Deventer
- De Boodschappenmand Almelo
- De EZRA Foundation (verstreckt kleding aan klanten VBA)

De contacten met de Boodschappenmand zijn er op gericht om te voorkomen dat klanten zowel op de lijst van De VBA als op die van de Boodschappenmand staan. Iedere week brengt de VBA voldoende brood naar de Boodschappenmand en vallen de kinderen van klanten van de Boodschappenmand ook onder de 'cadeauregeling' wanneer zij jarig zijn.

Het Armoedepact (?)

Het Armoedepact van Almelo (waarbij tientallen instellingen en organisaties zijn aangesloten) staat niet in het rijtje van instellingen waarmee regelmatig contact is geweest in 2016. Het Armoedepact laat in de ogen van de VBA nog steeds te weinig concrete resultaten zien en daarom heeft de VBA zichzelf maar de status van slapend lid toegemeten. Er wordt veel met elkaar gepraat en de partners informeren elkaar over alles en nog wat. Maar instellingen werken daardoor niet

beter samen zodat, bijvoorbeeld, klanten van de VBA daadwerkelijk en eerder uit hun financiële problemen geraken.

Het is bitter te moeten constateren dat de grote aantallen betaalde - maar ook een aantal onbetaalde – professionals die al die instellingen en organisaties bevolken en zeggen zich te bekommeren om de situatie waarin een fors deel van de Almelose bevolking verkeert, niet in staat zijn om wezenlijk iets aan bijvoorbeeld de schuldhulpverlening te verbeteren.

Het wachten is op een gemeentebestuur dat daarin eindelijk eens het voortouw neemt en de knopen in dat touw doorhakt.

April 2017